

Welkom in Münster

Wat is nu eigenlijk het bijzondere aan deze stad? De grote Dom, de eerbiedwaardige kerken en patriciërshuizen, het gotische stadhuis met de historische erfenis van de Vrede van Westfalen? Of juist de levendigheid, de vele jonge mensen overal op straat en in de cafés – en de enorme hoeveelheid fietsen?

Münster: Oude stad? Of jonge stad? Juist dit contrast, deze spanning, geeft deze stad haar onvergetelijke flair: de meer dan 1200 jaar oude bisschops- en handelsstad met rijke tradities – en tegelijkertijd de stad van de wetenschap met haar grote aantal studenten, uniek onder de grote steden in Duitsland.

Eerbiedwaardige geschiedenis en vibrerende hedendaagse cultuur, in het dagelijkse leven van de stad met elkaar verweven – dat kunt u hier van dichtbij meemaken. Een café met middeleeuwse muren, de kunst van Picasso in een Westfaals adelshof, juwelen van bouwmeesters uit de baroktijd naast iconen van de hedendaagse architectuur.

De charme en pracht van Münster uit zich precies in dit samenspel. Hartelijk welkom op uw geheel eigen ontdekkingsreis!

Met stads-
plattegrond!

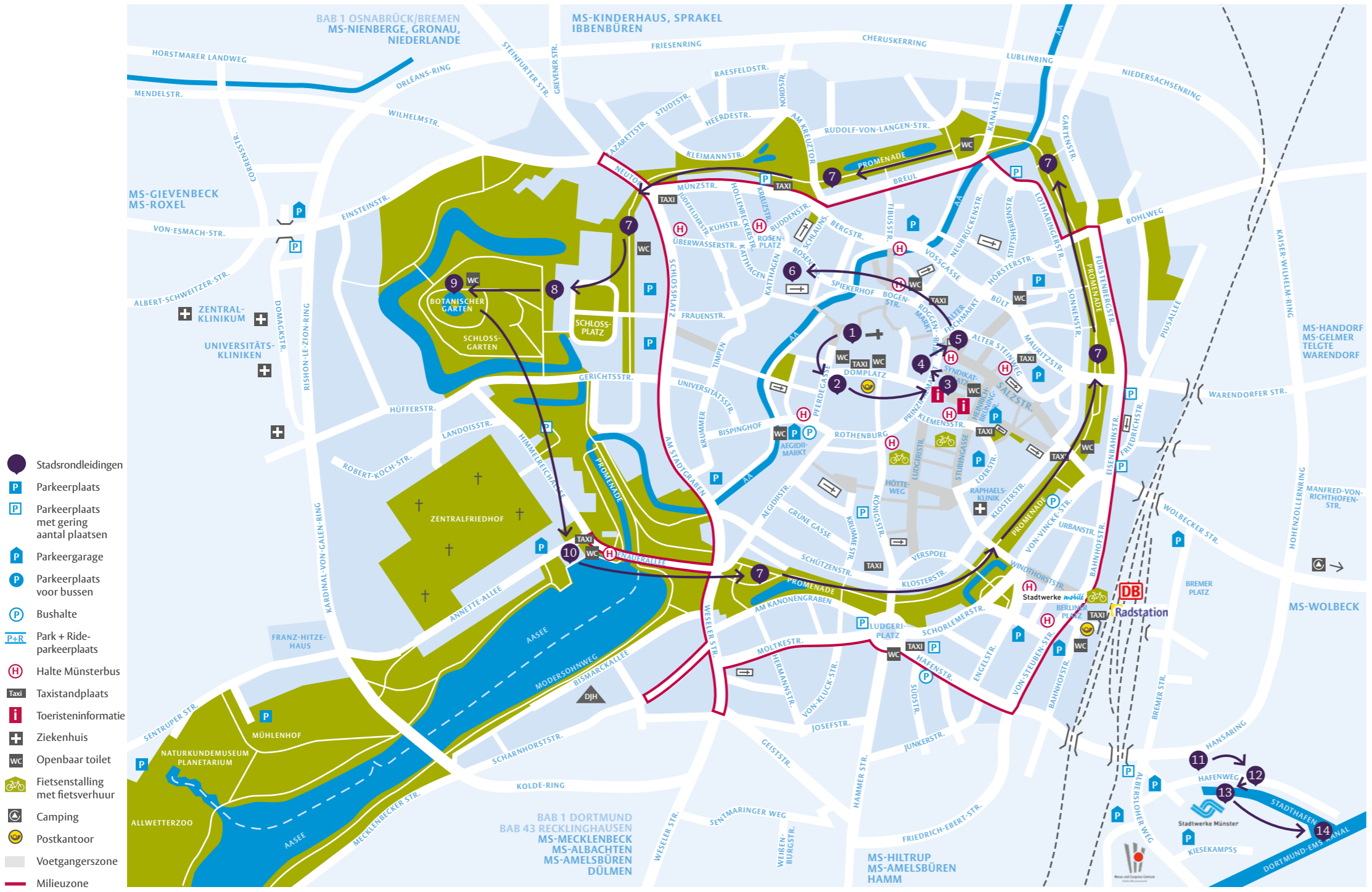
Binnenstad Münster Foto Lukas Hoppe

Lambertbrunnen Foto Tom Merkel

Aasee Foto Thomas Wallmeyer

STADSRONDLEIDINGEN Ontspannen in Münster	4
STADSWANDELINGEN Met experts op ontdekkingsstocht	23
MUSEA & SCULPTUREN Kunst, geschiedenis en meer	24
CULTUUR & AMUSEMENT Spot aan!	34
WINKELN & UITGAAN Winkelen en lifestyle	40
VOOR KINDEREN Kids & Co.	48
GROEN MÜNSTER Even uitblazen	52
TYPISCH MÜNSTER Wist u dit al?	58
SERVICEAANBIEDINGEN Van aankomst tot overnachting	64

STADSRONDLEIDINGEN
 Tour 1: In het hart van het oude centrum, punten 1–6
 Tour 2: Natuurlijk groen, punten 7–10
 Tour 3: Rondom de haven, punten 11–14

Bezoek ons ook op internet op www.tourismus.muenster.de

STADSROND- LEIDINGEN

ONTSPANNEN IN MÜNSTER

Natuurlijk – u kunt ook gewoon in een café op de Domplatz of de Prinzipalmarkt gaan zitten, van daaruit een beetje rondkijken en de flair van Münster in u opnemen. Fantastisch natuurlijk. Aan de andere kant – was het dat dan? U weet namelijk niet wat u dan allemaal mist! Er is zoveel spannends en interessants te beleven! Dus, als u uw cappuccino heeft opgedronken, kom dan mee op pad ...

TOUR 1

“IN HET HART VAN HET OUDE CENTRUM”

Als u enkele bezienswaardigheden in combinatie met de typische stedelijke flair van de stad wilt bekijken, bent u hier aan het juiste adres. We starten midden in het centrum op de Domplatz en komen daar ook naderhand weer terug. Onderweg: Geschiedenis, cultuur en winkelplezier!

1 DOM EN DOMPLATZ
Klokkenpel met bewegende figuren ma – za 12.00 uur, zon - en feestdagen 12.30 uur
www.paulusdom.de

2 LWL-MUSEUM FÜR KUNST UND KULTUR
Di – zo 10 – 18.00 uur, 2e vrij van de maand tot 22.00 uur
www.lwl-museum-kunst-kultur.de

3 HISTORISCH STADHUIS
Bezichtigingen Friedensaal (Vredeszaal)
Di – vrij 10 – 17.00 uur, za, zon- en feestdagen 10 – 16.00 uur
www.tourismus.muenster.de

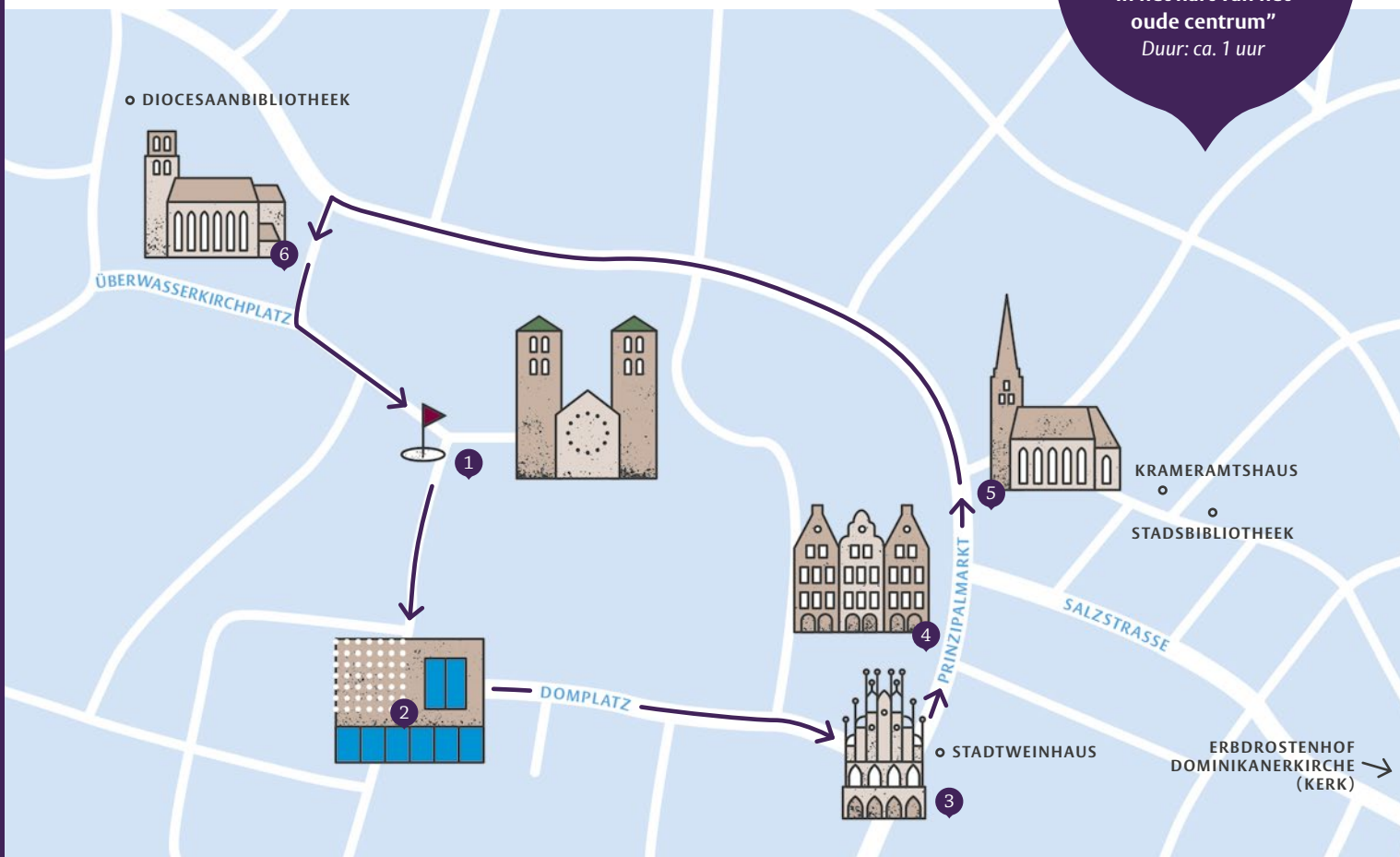
4 PRINZIPALMARKT
www.tourismus.muenster.de

5 LAMBERTIKIRCHE (KERK)
www.sanktlamberti.de

6 ÜBERWASSERKIRCHE (KERK)
www.muensters-innenstadtkirchen.de

1 – 6

In het hart van het oude centrum”
Duur: ca. 1 uur

TOUR 1 "IN HET HART VAN HET OUDE CENTRUM"

In vele opzichten is de **ST.-PAULUS-DOM** ¹ het middelpunt van de stad. Meer dan 1200 jaar geleden werd hier op de Domheuvel het eerste klooster gebouwd, waar de stad zich omheen ontwikkelde. De St.-Paulus-Dom heeft voor het bisdom Münster een belangrijke betekenis als bisschops-, hoofd- en moederkerk en is ook op kunst- en cultuurhistorisch vlak een belangrijk gebouw. De Dom in zijn huidige vorm stamt uit 1225. Het opvallende bouwwerk is grotendeels opgetrokken uit Baumberger zandsteen en heeft een laatromantische architectuur, met gotische delen die erbij gebouwd zijn. De Dom zit boordevol schatten en verrassingen. Een van de vele bijzonderheden van dit monumentale gebouw is de **TIP ASTRONOMISCHE KLOK** uit de 16e eeuw, met het dagelijkse klokkenspel met de figuren die naar buiten komen. Bovendien vindt elke zaterdag en woensdag de traditionele **TIP WEEKMARKT** op de Domplatz plaats. Deze geldt als een van de mooiste en grootste markten van Duitsland: hier bieden boeren uit de omgeving hun regionale en seizoensproducten aan. Verder vindt u er ook culinaire luxeproducten, exotische levensmiddelen en zeer populaire plekje voor een lekker kopje koffie of snacks zoals reibekuchen, gebakken vis, hamburgers, gebakken aardappelen en currywurst. Lekker genieten in de frisse buitenlucht met uitzicht op de Dom.

Pal tegenover de DOM is enkele jaren geleden het **LWL-MUSEUM FÜR KUNST UND KULTUR** ² na een verbouwing opnieuw geopend – vanaf de Domplatz is dit museum te herkennen aan de opvallende spitspunt van het gebouw. En als u bij deze tour niet voldoende tijd heeft voor een uitgebreid museumbezoek, ga dan in ieder geval: tijdens de openingstijden eens door de speciaal als **TIP DOORGANG ONTWERPEN MUSEUMFOYER** van de Domplatz naar de Rothenburg. Architect Volker Staab heeft met zijn "Architektur der Höfe" (architectuur van hoven) een verbinding gecreëerd tussen het voorhof bij de Dom, de interne foyer met zo'n 14 meter hoge ruimten, een open terras en het stedelijke voorplein. Van hieruit gaan we verder: de Rothenburg omhoog in de richting van de Prinzipalmarkt, het stadhuis en de St. Lamberti. Let onderweg op de kleine, vaak door families beheerde winkels en gastronomische bedrijven – vele daarvan zijn met passie gerunde speciaalzaken en familiebedrijven.

Foto LWL, Hanna Neander

Wekelijkse markt Foto Ralf Emmerich

Foto LWL, Hanna Neander

IN HET HART VAN DE STAD

Het **HISTORISCHE STADHUIS** ³ met Friedenssaal (Vredeszaal) en aangrenzend **STADTWEINHAUS** bevindt zich tegenover de steeg naar de Domplatz. Het symbool van Münster met de karakteristieke gevel uit de 14e eeuw. Nadat het stadhuis in de Tweede Wereldoorlog was vernietigd, werd het op privé-initiatief van de kooplieden en met behulp van giften van de burgers bijna weer volledig opgebouwd zoals het ooit was. Een historisch belangrijke rol speelt de voormalige raadzaal van de Vredeszaal, de plek waar de Vrede van Westfalen in 1648 werd ondertekend, die vanuit Münster en Osnabrück de Dertigjarige Oorlog beëindigde. Daar kunt u ook door middel van Augmented Reality (app) op ontdekkingsreis gaan (zie ook: frieden.europa.de). Als u wilt, kunt u om het stadhuis heen lopen: op de **TIP PLATZ DES WESTFÄLISCHEN FRIEDENS (PLEIN VAN DE VREDE VAN WESTFALEN)** op het binnenhof vindt u Eduardo Chillida's bronzen beeld "Toleranz durch Dialog" (tolerantie door dialoog).

Wat zou Münster zijn zonder de **PRINZIPALMARKT** ⁴? Hier klopt het hart van de Hanzestad. Kooplieden vestigen zich hier al sinds de 12e eeuw. Vandaag de dag is de Prinzipalmarkt niet alleen een bruisende ader met fietsers en voetgangers op hun dagelijkse routine: hier wordt ook gefeest en geflaneerd, worden er gasten in de stad verwelkomd en biedt de gastronomie typisch Westfaalse lekkernijen. De eersteklas assortimenten detailhandelsproducten "unter den Bögen" (onder de bogen) nodigen u uit om te winkelen en om de haverklap worden de typerende aangezichten van Münster gefotografeerd: De Prinzipalmarkt zou wel eens de **TIP POPULAIERSTE FOTOPLEK** van de stad kunnen zijn.

Vanaf de Prinzipalmarkt, ter hoogte van het stadhuis, heeft u een perfect uitzicht op de **ST. LAMBERTI** ⁵: deze laatgotische hallenkerk bevindt zich in de buurt van het Krameramtshaus en de stadsbibliotheek en is een opvallend oriëntatiepunt van onze tour. (als u de Salzstraße volgt, komt u bij de Dominikanerkirche en de Erbdrostenhof.) Op de toren zijn de drie ijzeren kooien aangebracht, waarin in de 16e eeuw de lijken van de leiders van de Dopers tentoon werden gesteld. Hier bevindt zich ook de werkplek van de vrouwelijke torenwachter. Elke dag (behalve op dinsdag) **TIP BLAAST DIE TORENWACHTER** elk half uur tussen 21.00 uur en middernacht in drie windstreken op haar hoorn. Deze traditie stamt reeds uit 1383 en diende als waarschuwing voor brand en vijanden.

Foto Ralf Emmerich

Foto Presseamt Münster/MünsterView

Foto Ralf Emmerich

Dominikanerkirche Foto: Thomas M. Weber, webrock-foto.de

RONDON DE DOMPLATZ

Achter de St. Lamberti gaan we verder: De straat met Drubbel, Roggenmarkt, Bogenstraße en Spiekerhof loopt praktisch om de Domplatz heen en heeft tal van speciaalzaken en traditionele cafés. Tot de bezienswaardigheden behoort het Kiepenkerl-monument, het symbool van het Münsterland. Voordat wij onze tour op de Domplatz beëindigen, is een blik op de Aa, de stromende levensader van de stad, en de **LIEBFRAUEN-ÜBERWASSERKIRCHE (KERK)** **6** en de **TIP DIÖZESANBIBLIOTHEK** zeker de moeite waard. De hallenkerk uit 1340 met de machtige gotische kerktoeren heeft een naam die bij haar locatie past: bij het **TIP OVERSTEKEN VAN DE RIVIER DE AA** gaat u "over het water heen" terug naar het beginpunt van onze tour en dus terug naar de St.-Paulus-Dom en zijn Domplatz.

"Ontspannen op weg door de binnenstad" heeft u nu al enkele opvallende punten van Münster gezien – maar er valt nog veel meer te ontdekken!

Stadsrondrit

- Münster van boven!

DER
MÜNSTER
BUS

Uitgerust met meertalige Audio-Guide

www.muensterbus.de

Kiepenkerl Foto Birgit Leimann

Foto Torsten Krueger

Diözesanbibliothek Foto Angelika Klausner

TOUR 2 “NATUURLIJK GROEN”

Houd u van de natuur? In de “klimaathoofdstad” Münster vindt u overal natuur. De groene long van de binnenstad is heerlijk veelzijdig en doorspekt met bezienswaardigheden, ontspanningsmogelijkheden, parken en sculpturen. In 2019 werd Münster vanwege de inzet voor klimaatbescherming en duurzaamheid bekroond met de Duitse duurzaamheidsprijs. Geniet van onze groene natuurtour, in delen of in zijn geheel ...

7 PROMENADE

Lengte: 4,5 kilometer
www.tourismus.muenster.de

8 SCHLOSS EN SCHLOSSGARTEN (KASTEEL EN KASTEELTUIN)

www.tourismus.muenster.de

9 BOTANISCHER GARTEN (BOTANISCHE TUIN)

Oktober tot maart: dagelijks 9–16.00 uur
April tot september: dagelijks 9–19.00 uur
Toegang gratis
www.garten.uni-muenster.de

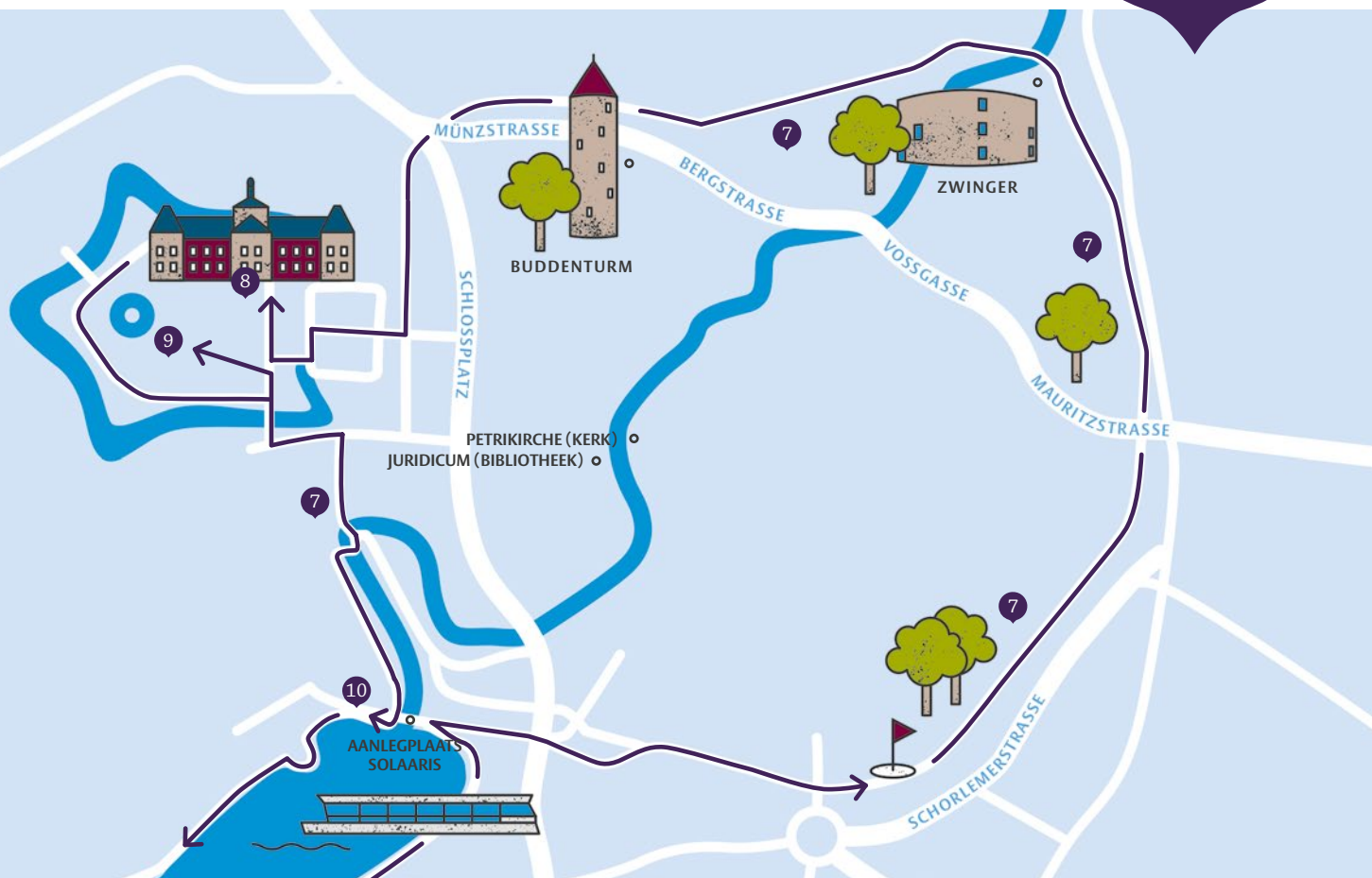
10 AASEE (MEER)

www.tourismus.muenster.de

7–10

Natuurlijk groen

Duur: 1 uur
tot 3 uur

TOUR 2 „NATÜRLICH GRÜN“

Het maakt niet uit van waaruit u uw natuurtour door Münster wilt beginnen: de **PROMENADE 7** is altijd een goed idee. Deze omringt de binnenstad, is een ontspanningsgebied, fietspad, trimpad, boulevard: gewoonweg alles in één. De Promenade is ontstaan uit een voormalig vestingsstelsel met slotgrachten, wachttorens en uitgebouwde bastions. In 1764 startte de verbouwing naar de huidige vorm en het moderne gebruik – toen al was er in het concept vastgelegd dat de burgers hier moesten kunnen “flaneren”. En zo wordt de Promenade als een rondlopende weg van ca. 4,5 kilometer vandaag de dag nog steeds gebruikt.

Start de rondgang, waar u zich op dat moment ook bevindt: vanaf elk punt in de binnenstad is de groene gordel gemakkelijk en snel te bereiken. Het maakt ook niet uit of u met de klok meegaat of ertegenin: onder het bladerdak van de Lindenallee heeft u het gevoel dat u in het bos loopt, de zachte paden zijn aangenaam te belopen. Parken en speelplaatsen, waterpartijen en bankjes nodigen u uit om uit te rusten en nieuwe energie te tanken, ook al zult u altijd wel fietsers aan u voorbij zien sjezen op de Promenade. Wandelend bent u binnen ongeveer een uur de **TIP HELE PROMENADE ROND**. De weg is echter ook in delen de moeite waard.

Een deel van de Promenade leidt langs de Schlossplatz (kasteelplein). Het vorst-bisschoppelijke kasteel van Münster (uitsluitend bezichtiging van de buitenkant) werd met Baumberger zandsteen in barokstijl gebouwd door Johann Conrad Schlaun. Tegenwoordig is het de thuisbasis en het symbool van de Westfälische Wilhelms-Universität (Westfaalse Wilhelms-universiteit). Achter het kasteel strekt de **SCHLOSS GARTEN (KASTEELTUIN)** zich uit: **8** deze natuurlijke plek wordt omringd door een schilderachtige slotgracht en heeft tal van wandelpaden, lanen en machtige bomen. Nu we het toch over bomen hebben: een **TIP BAUM-ERLEBNISPAD (BELEVENISPAD MET BOMEN)** nodigt u uit tot uitproberen, verkennen en genieten. Geïnteresseerden van alle leeftijden kunnen hier praktisch in het voorbij slenteren en geheel individueel alles te weten komen over het ecosysteem boom. De groots op gezette tuin is ca. 14 hectare groot en heeft veel bebost gebied en tal van slingerende wegen. Hier kunt u heerlijk op uw gemak wandelen waar u wilt, bijvoorbeeld langs de grachten.

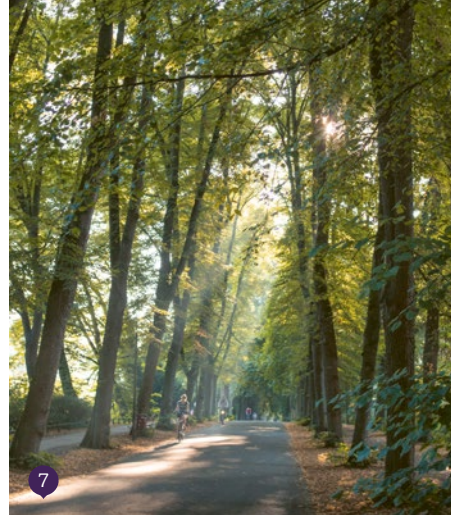

Foto Jakob Dombrowski voor Münster Urban #9

Budenturm Foto Birgit Leimann

Schloss Münster Foto Münster Marketing

HET HART VOL VAN TUIN EN MEER

Een heerlijk plekje natuur: de **BOTANISCHE GARTEN (BOTANISCHE TUIN)** ⁹ van de Westfaalse Wilhelms-universiteit is absoluut een bezoekje waard. Deze tuin werd in 1803 aangelegd als Hortus Botanicus en bevindt zich op het terrein van de kasteeltuin. Het bijzondere eraan: hier kunt u elke dag van het jaar, ook op alle feestdagen, genieten van de veelzijdigheid van de natuur. Op de open vlaktes en in de kassen valt er veel te ontdekken. U kunt hier ook naar de **TIP MÜNSTERLÄNDISCHEN BAUERNGARTEN (BOERENTUIN VAN MÜNSTER)**! Op het terrein vindt u met hekken omheinde groenten en bloemen. De kleine "Pättkes" (tuinpaden) vormen een kruis en zijn geïnspireerd op de kloostertuinen. Een kleurrijke oase! Rondleidingen, evenementen en bordjes verschaffen u kennis en informatie over dingen die u nog niet wist. Tien kassen en tal van open ruimtes, een meer, indrukwekkende reusachtige bomen en onverwachte en onbekende gewassen prikkelen de fantasie en trekken nieuwsgierige blikken. Een bijzonder pronkstuk te midden van dit alles, is het op moderne wijze aangelegde zaadplantensysteem met voorbeelden van 46 verschillende plantensoorten. Zeer populair zijn ook het beschermde monument de Orangerie en het grote tropenhuis, dat doet denken aan een groene jungle. Een sensatie voor de zintuigen!

Als u de kasteeltuin (met botanische tuin) via de zijuitgang aan de kant van de Hüfferstraße verlaat, kunt u op het **TIP TERREIN VAN DE ALTER ZOO (OUDE DIERENTUIN)** en langs het, eveneens ontzettend groene, Zentralfriedhof in enkele minuten de Aasee bereiken. De ca. 40 hectare grote **AASEE** ¹⁰ is een van de lievelingsplekken van de bewoners van Münster: een ontspanningsgebied midden in de stad. Een meer met ontzettend veel facetten. Het water met zijn omringend park van in totaal ca. 90 hectare, met bomen, weiden en paden, is het resultaat van een masterplan. Bijzonder mooi is ook een rondvaart met de Solaaris of een tochtje met waterfiets of zeilboot. De Aasee lokt met haar schilderachtige paden voetgangers, fietsers en inlineskaters naar het groen. Rondom het meer zorgen cafés, restaurants en hotels voor het fysieke welzijn. Ook voor cultuurliefhebbers is het een paradijs: hier staan namelijk veel **TIP SCULPTUREN** van voormalige Skulptur Projekte Münster. Afhankelijk van uw wandeltempo bent u zo'n twee uur bezig om helemaal rond te lopen.

Foto Münster Marketing

9

Foto Dr. Jens Pittker

9

10

Foto Jinasch

Foto Ralf Emmerich

10

TOUR 3 "RONDOM DE HAVEN"

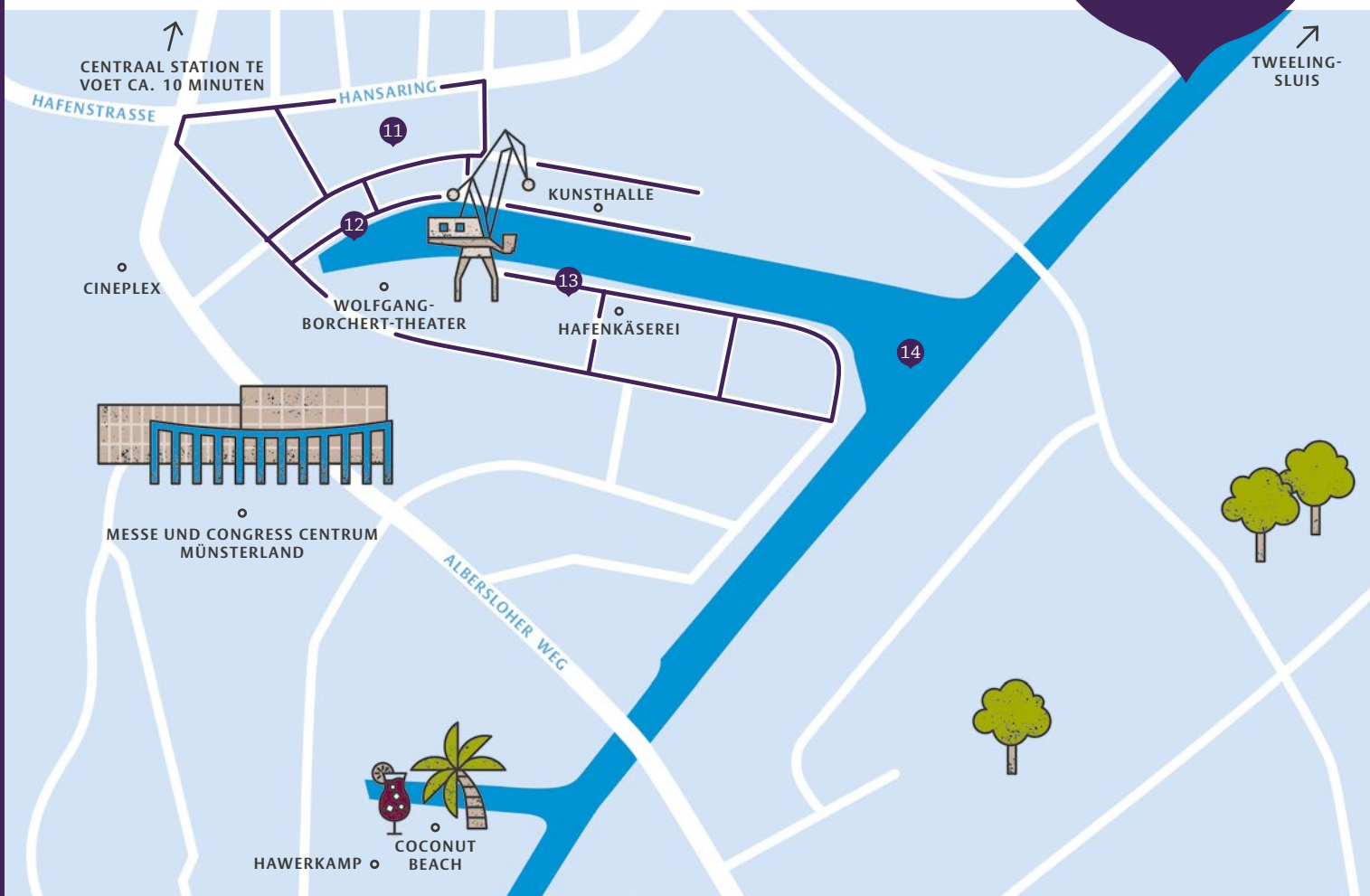
Stedelijke levensstijl en een veelzijdigheid vol jonge cultuur bepalen de sfeer in het stadshavengebied. Bonte graffiti, modern "corners", gevarieerde gastronomie, bruisende creativiteit en nog veel meer: een verkenning waard ...

- 11 HANSAVIERTEL
- 12 KREATIVKAI
- 13 B-SIDE
- 14 DORTMUND-EMS-KANAAL

11-14

Rondom de haven

Duur: 1 uur
tot 3 uur

TOUR 3 "RONDOM DE HAVEN"

Vanuit de binnenstad achter het centraal station ontdekt u een kleurrijke, stedelijke levensstijl, onder andere in het **HANSAVIERTEL** ¹¹ en bij de Kreativkai. Dit gedeelte van Münster wordt aan de ene kant gekenmerkt door het studentenleven en aan de andere kant door creatieve economie en het uitgaansleven. Het Hansaviertel is erg aantrekkelijk vanwege de culturele bars, het bruisende studentenleven en interessante food-spots. Ten zuiden daarvan, direct bij het havenbekken, ligt de **KREATIVKAI** ¹². De geslaagde mix van omgebouwde pakhuizen en moderne architectuur zorgt voor een bijzondere uitstraling. In deze wijk is de macht aan de creatievelingen: u vindt er onder meer reclamebureaus, architectenbureaus, co-working-spaces en uitgeverijen, evenals een community van vrije kunstenaars, bijvoorbeeld in de zogeheten **TIP "SPEICHER II" MET KUNSTGALERIJ** en 30 ateliers. De gevarieerde gastronomie is als een parelketting aan elkaar geregen op de noordkant van het havenbekken. Op de zuidkant doen industriële monumenten, zoals een oude havenkraan en een markante opslagsilo, denken aan vroegere tijden, waarin de haven nog zijn oorspronkelijke functie als terminal bekleedde. Veel gebouwen en plaatsen zijn omgebouwd: in de Flechtheimspeicher (graansilo) is tegenwoordig bijvoorbeeld het Wolfgang-Borcherttheater te vinden. Eveneens op deze nog ietwat ruwere zuidkant, die ook wel **"B-SIDE"** ¹³ wordt genoemd, bevindt zich de **TIP HAFENKÄSEREI (KAASMAKERIJ)**. In deze glazen show-kaasmakerij wordt biologische kaas gemaakt en kunt u rondleidingen en proeverijen krijgen. Ook in de avond blijft het interessant om op deze, nog niet zo bekende kant van de haven te slenteren en vanaf hier de bedrijvigere, verlichte uitgaansgelegenheden te bekijken.

Als dit nog niet wild genoeg voor u is of als u graag de graffiti-cultuur en de sfeer van de vrije kunst wilt ontdekken: enkele honderd meter ten zuiden, voorbij het beurs- en congres-centrum Halle Münsterland, vindt u de **TIP HAWERKAMP**: een cultachtig festivalterrein op een voormalig industrieterrein, met waaghalzerige kunstenaars, creatieve projectacties, een oude locomotiefloods als evenementenlocatie en talloze clubs, waar niet alleen in het weekend tot in de vroege uurtjes wordt gefeest. In de zomer lokt hier **TIP COCONUT BEACH** met zijn palmbomen en zand bezoekers, met afwisselende evenementen op de agenda. Een bezoekje waard!

Foto Melanie Frischmuth

12

Foto Jakob Dombrowski voor Münster Urban #10

13

Foto ffnasch

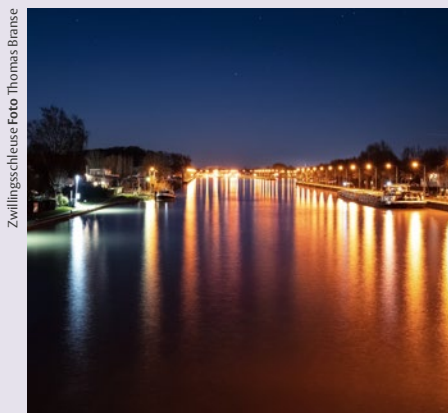

Hawerkamp Foto Fredo Ruiz Cabrera

Logisch: als er geen **DORTMUND-EMS-KANAAL** ¹⁴ was, zou Münster ook geen havengebied hebben: langs dit kanaal kan men heerlijk wandelen of op de fiets de Dortmund-Ems-kanaalroute verkennen. In de zomer wordt hier gebarbecued en ontspannen, het hele jaar door zijn er roeiers in de weer op het water, de burgers van Münster fietsen langs het lijnrechte kanaal naar werk en terug naar huis, of laten hun hond uit. Misschien ziet u ook wel de MS Günther voorbij varen? Deze partyboot verrijkt al enige jaren als drijvend evenementenplatform het uitgaansleven van Münster. Als u zin heeft, kunt u ook eens de **TIP ZWILLINGSSCHLEUSE (TWEELINGSLUIS)** van het kanaal bij de Schiff-fahrter Damm bekijken: hier kunnen twee schepen tegelijkertijd in noordelijke richting omlaag en in de zuidelijke richting omhoog door de sluisen heen, doordat het water van het ene in het andere bekken wordt gepompt. Vanaf de haven tot hier is het ca. 45 minuten lopen.

Foto Birgit Leimann

Zwillingschleuse Foto Thomas Branse

STADSWANDELINGEN

MET EXPERTS OP ONTDEKKINGSTOCHT

U zult wellicht al hebben gemerkt: in deze brochure kan zelfs belangrijke informatie slechts beknopt worden weergegeven. Als u meer te weten wilt komen: zorg er dan voor dat de experts u de stad laten zien! Hier een selectie

DER MÜNSTERBUS

Telefoon: 0251 – 98 16 31 41
www.muensterbus.ms

K3 STADTFÜHRUNGEN

Telefoon: 0251 – 14 32 517
www.k3.de

STADT LUPE MÜNSTER E. V.

Telefoon: 0251 – 59 06 87 60
www.stadt-lupe.de

STATTREISEN MÜNSTER E. V.

Telefoon: 0251 – 41 40 333
www.stattreisen-muenster.de

Stadsrondeleiding Foto Ralf Emmerich

Overige rondleidingen en tips vindt u hier:
www.tourismus.muenster.de

MUSEA & SCULPTUREN

KUNST, GESCHIEDENIS EN MEER

*Kijk uit dat u niet over een kunstwerk struikelt!
Kunst en cultuur vinden in Münster namelijk
voor een groot deel buiten plaats. Maar natuurlijk ook
gewoon in de ruim 30 musea die de stad rijk is:
van gouden schatten uit de middeleeuwen tot het
grafische werk van Picasso, tot de moderne kunst,
van de plaatselijke geschiedenis tot de lakkunst
uit het Verre Oosten – een grote variatie aan ontdek-
kingen wacht hier op u.*

Musea

KUNSTMUSEUM PABLO PICASSO

Dit is het eerste Picasso-museum van Duitsland. Naast lithografieën en illustraties van de omvangrijke verzameling van het huis kunt u hier ook speciale exposities met leenstukken uit internationale musea bewonderen.

Picassoplatz 1
 Di – zo en feestdagen 10 – 18.00 uur
www.kunstmuseum-picasso-muenster.de

LWL-MUSEUM FÜR KUNST UND KULTUR

Het museum kenmerkt zich door zijn open architectuur en opvallende bouwstijl. Op een oppervlakte van 7.500 vierkante meter worden objecten uit de vroege middeleeuwen tot aan de hedendaagse avant-garde gepresenteerd.

Domplatz 10
 Di – zo 10 – 18.00 uur, 2e vrij van de maand tot 22.00 uur
www.lwl-museum-kunst-kultur.de

STADTMUSEUM MÜNSTER (STADSMUSEUM)

In 33 thematische kabinetten toont het museum de geschiedenis van de stad Münster. Door talrijke stads- en architectuurmaquettes worden de gestalte en de veranderingen van Münster voorgesteld vanaf de oprichting van de stad tot het heden.

Salzstraße 28
 Di – vrij 10 – 18.00 uur, za en zon- en feestdagen 11 – 18.00 uur. Gratis toegang.
www.stadt-muenster.de/museum/

FRIEDENSSAAL (VREDEZAAL) IN HET HISTORISCHE STADHUIS

Hier werd op 15 mei 1648 het verdrag voor de deelvrede tussen Spanje en Nederland getekend. Op 24 oktober 1648 werd vervolgens met de Vrede van Westfalen een einde gemaakt aan de Dertigjarige Oorlog in Münster en Osnabrück. Aan de muren van de origineel bewaard gebleven raadszaal hangen de portretten van de soevereinen en gezanten van de betrokken machten.

Prinzpalmarkt 10
 Bezichtiging: Di – vrij 10 – 17.00 uur, za en zon- en feestdagen 10 – 16.00 uur
 (behalve bij officiële gebeurtenissen)
www.tourismus.muenster.de

Onze
actuele
tentoonstellingen
zijn te vinden
op onze
website

KUNSTMUSEUM PABLO PICASSO münster

Picassoplatz 1 | 48143 Münster | t.: +49 (0) 2 51/414 47-10 | info@picassomuseum.de
www.kunstmuseum-picasso-muenster.de

Museum voor Lackkunst Foto fjnash

LWL-MUSEUM FÜR NATURKUNDE WESTFÄLISCHES LANDESMUSEUM MIT PLANETARIUM

(LWL-MUSEUM VOOR NATUURHISTORIE WESTFAALS LANDESMUSEUM MET PLANETARIUM)

Voor sterrenkijkers, dinosaurus-liefhebbers, iedereen die belangstelling heeft voor de natuur en de mens voor degenen die willen weten functioneert, is het Naturkunde-Museum (museum voor natuurhistorie) met zijn grote Planetarium het juiste adres – vlak bij het recreatiegebied rondom de Aasee en in de buurt van de Zoo (dierentuin).

Sentruper Straße 285

Di – zo en feestdagen 9 – 18.00 uur

www.lwl-naturkundemuseum-muenster.de

MUSEUM FÜR LACKKUNST (MUSEUM VOOR LAKKUNST)

Deze instelling is wereldwijd uniek. Ze omvat een omvangrijke collectie lakkunst uit Oost- en Zuidoost-Azië, Europa en de islamitische wereld, met objecten uit meer dan twee millennia.

Windthorststraße 26

Di 12 – 20.00 uur, woe - zo en feestdagen 12 – 18.00 uur

www.museum-fuer-lackkunst.de

WESTFÄLISCHES PFERDEMUSEUM IM ALLWETTERZOO MÜNSTER

(HET WESTFAALSE PAARDENMUSEUM IN DE DIERENTUIN MÜNSTER)

Hier is 1000 m² aan tentoonstellingsruimte gewijd aan de natuur- en cultuurgeschiedenis van het paard en de ruitersport in het paardenland Westfalen.

Sentruper Str. 311

Dag, vanaf 9.00 uur, apr. – sept. tot 18.00 uur, okt en maart tot 17.00 uur,

nov. – feb.: tot 16.00 uur. Toegang is inbegrepen bij de entree voor de dierentuin.

www.pferdemuseum.de

BIBELMUSEUM (BIJBELMUSEUM) VAN DE WESTFAALSE WILHELMS-UNIVERSITEIT

Het museum toont de geschiedenis van de Bijbel aan de hand van ca. 400 kostbare tentoonstellingsstukken, van het beginstadium met de hand geschreven stukken tot het heden. Wegens verbouwingen werkzaamheden tot nader order gesloten.

Pferdegasse 1

www.uni-muenster.de/Bibelmuseum

28

Mühlenhof-Freilichtmuseum Foto MünsterView

Haus Rüscha Foto Dietmar Wirritsch

HAUS RÜSCHHAUS

Het kleinoord van de laat-barokke architectuur (J.C. Schlaun) is tegelijkertijd een plaats om Annette von Droste-Hülshoff te gedenken, die hier leefde van 1826 tot 1846. Bezichtigingen zijn mogelijk in de vorm van een rondleiding (tel.: 02533-1052), de baroktuin is altijd open.

Am Rüscha 81, Münster-Nienberge

www.burg-huelshoff.de/besuch/haus-rueschhaus

MÜHLENHOF-FREILICHTMUSEUM (OPENLUCHTMUSEUM)

Standerdmolen, grachthof, keuterij, smederij, zelfs een dorpschool – bijna 30 vakwerkgebouwen uit de 17de tot de 19de eeuw getuigen van de traditie van de boeren uit Westfalen.

Theo-Breider-Weg 1

Maart – okt.: Ma – zo 10 – 18.00 uur, nov. – feb.: Ma – vrij, zo 11 – 16.00 uur

www.muehlenhof-muenster.org

DE HISTORISCHE PLAATS VILLA TEN HOMPEL

Centrale van de politie ten tijden van de Tweede Wereldoorlog, daarna instantie voor 'Wiedergutmachung', tegenwoordig innovatief museum, researchinstituut en vormingscentrum.

Kaiser-Wilhelm-Ring 28

Ma 18 – 22.00 uur, do/vrij 12 – 16 uur, zo 12 – 18.00 uur. Gratis toegang.

www.muenster.de/stadt/villa-ten-hompel

KUNSTHALLE MÜNSTER (KUNSTGALERIJ MÜNSTER)

Een projectruimte van 1000 m² in een gesaneerd pakhuis in het havengebied staat ter beschikking voor de presentatie en discussie van hedendaagse beeldende kunst.

Hafenweg 28

Di – vrij 14 – 19.00 uur, za/zo 12 – 18.00 uur. Gratis toegang.

www.stadt-muenster.de/kunsthalle/ausstellungen

Overige musea en info:
www.museen-in-muenster.de

Sculpturen

Elke tien jaar staan de Skulptur Projekte Münster in het middelpunt van de internationale kunst. “Kunst op openbaar terrein”: onder dit motto houden kunstenaars zich sinds 1977 bezig met de stad en de geschiedenis van Münster. Tijdens dit proces zijn belangrijke werken ontstaan – en vele ervan zijn vandaag de dag nog steeds kenmerkend voor het stadsbeeld.

TOLERANZ DURCH DIALOG – EDUARDO CHILLIDA

De bronzen banken van de beroemde Bask (1924 – 2002) thematiseren het hoofdmotief, waaronder de Vrede van Westfalen kan worden gezet: een onderhandelingsvrede door middel van de geduldige zoektocht naar een compromis – niet altijd eenvoudig en niet zonder breuken.

CONCERT IN TEGENGESTELDE RICHTING – REBECCA HORN

De historische Zwinger, waar de Gestapo in 1944 op het binnenplein gevangenen executeerde, wordt in een boeiende gedenkplek veranderd: 42 metalen hamers tikken tegen de muren, rode olielampjes reflecteren onrustige lichtpunten, water druppelt in een regenbassin – een indringende belevnis.

THE MOON IN ALABAMA – TOBIAS REHBERGER

De internationaal gerenommeerde kunstenaar Tobias Rehberger heeft in de wijk rond het station enkele elektriciteitskasten in kunstwerken veranderd. Uit grauwe kasten zijn op die manier fantasievolle zitgelegenheden ontstaan, die in het stadsbeeld voor nieuwe accenten zorgen. Zo nodigen de nieuwe plekken uit tot een romantische tête-à-tête, tot gezelligheid of gewoon om te bekijken.

LARGE VERTEBRAE – HENRY MOORE

De drie delen van het bronzen beeld dichtbij, maar zijn niet met elkaar verbonden. Met hun harmonieuze gladde oppervlak en ingebed in een groen park vormen ze een verbinding tussen de belevnis van moderne kunst en een positieve natuurervaring.

Toleranz durch Dialog –
Eduardo Chillida
Foto Dietmar Wirlitsch

Zwinger Foto Presseamt/Angelika Klausner

Large Vertebrae – Henry Moore
Foto Roman Mensing

The Moon in Alabama – Tobias Rehberger Foto Roman Mensing

**MUSEUM FÜR
LACKKUNST**
Eine Einrichtung der
BASF Coatings GmbH

WWW.MUSEUM-FUER-LACKKUNST.DE

TABLET

Hout met zwarte lak en inlegwerk van gegraveerd parelmoer; bloeiende pruimentak en maansikkel; China, 14e eeuw (einde Yuan-dynastie / begin Ming-dynastie); verworven in 1999.

De winterpruim wordt in het Verre Oosten beschouwd als de eerste boodschapper van de lente en kondigt een spoedig einde van de winter aan.

MUSEUM VOOR LACKKUNST

Windthorststraße 26
48143 Münster | Duitsland
Telefoon: +49.251.41851-0

OPENINGSTIJDEN

Dinsdag (gratis toegang) 12-20
uur, woensdag tot zondag en op
wettelijke feestdagen 12-18 uur

Giant Pool Balls – Claes Oldenburg Foto Brigitte Kappenberg

Twee grijze dubbele
spiegels voor een slinger –
Gerhard Richter
Foto Persbureau/
Michael C. Möller

GIANT POOL BALLS – CLAES OLDENBURG

Sinds lange tijd een herkenningspunt van de stad: hier heeft een reus gebiljart – en drie ballen achtergelaten op het groen. Oldenburg werd door zijn vervreemdende vergroting van voorwerpen uit het dagelijks leven wereldwijd bekend.

TWEE GRIJZE DUBBELE SPIEGELS VOOR EEN SLINGER – GERHARD RICHTER

In de Dominikanerkerk is sinds 2018 dit kunstwerk van Gerhard Richter te zien. Het middelpunt van dit werk wordt gevormd door een slinger van Foucault, waar de rotatie van de aarde op kan worden afgelezen. Aan weerskanten van de slinger staan twee grijze glazen platen, die ergens tussen schilderkunst, beeldhouwkunst, architectuur en een levend beeld in zitten (vanaf januari 2020 wegens verbouwwerkzaamheden ca. een jaar gesloten).

www.tourismus.muenster.de

Meer informatie in de beknopte gids "Sculpturen in Münster" (sculpturen in Münster) met voorbeelden van tochten langs 64 kunstwerken en op:
www.tourismus.muenster.de – rubriek: Kunst en cultuur

U kunt de kunstwerken ook verkennen met de Skulp. Tour-app, die u gratis kunt downloaden op:
www.skulptour-muenster.de

CULTUUR & AMUSEMENT

SPOT AAN!

Heeft u vanavond tijd? Dan bent u in Münster precies aan het juiste adres. Een grote opera, comedy of drama, danstheater of varieté, een jazzfestival of live-rock: wanneer u een kijkje neemt op de podia van Münster heeft u een overvloed aan keus – en valt er zeker iets te beleven.

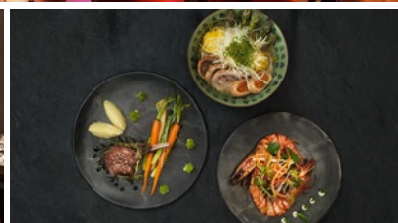
www.tourismus.muenster.de –
rubriek: Kunst en cultuur

Theater

Meer info:
www.tourismus.muenster.de

HET AMUSEMENTSGEVOEL IN MÜNSTER!

Beleef elke tweede maand een nieuwe spectaculaire voorstelling met artiesten van wereldklasse in de moderne ambiance van het GOP Variété-Theater. Als u wilt, kunt u ook genieten van de verfijnde creaties van de GOP-koks - van het menu in de vaudevillezaal tot het luxe arrangement in het GOP-restaurant.

GOP.

variété - theater
MÜNSTER

Bahnhofstraße 20-22 · 48143 Münster

tickets en tegoedbons: (02 51) 490 90 90 en variete.de

THEATER MÜNSTER

Het theater van Münster – in de naoorlogse tijd een architectonische “donderslag” – biedt naast toneel ook dans, kinder- en jeugdtheater én hoogwaardige muzikale uitvoeringen.

Neubrückenstraße 63
www.theater-muenster.com

WOLFGANG-BORCHERT-THEATER

Eén van de oudste privétheaters van Duitsland, met eigenzinnige klassieke en hedendaagse stukken.

Am Mittelhafen 10
www.wolfgang-borchert-theater.de

THEATER IM PUMPENHAUS (THEATER IN HET PUMPENHAUS)

Hotspot voor spannende avant-garde – vooral voor die van het internationale danstheater.

Gartenstraße 123
www.pumpenhaus.de

GOP VARIÉTÉ-THEATER

Er even tussenuit: spectaculaire momenten met topartiesten, lachen met originele comedy – en daarbij culinaire hoogstandjes.

Bahnhofstraße 20 – 22
www.variete.de/spielorte/muenster/

BOULEVARD MÜNSTER

De naam zegt het al: van stijlvolle comedy tot vlotte humor is uitstekend amusement gegarandeerd.

Königsstraße 12 – 14
www.boulevard-muenster.de

FREUYNDE UND GAESDTE

Het enige “theater op locatie” in Münster speelt van de Aasee tot de cafés van het Kuhviertel op de meest uitzonderlijke plaatsen.

www.f-und-g.de

Show en muziek

MESSE UND CONGRESS CENTRUM MÜNSTERLAND

(BEURS- EN CONGRESCESTRUM)

Al 80 jaar lang het grootste evenementencentrum in de regio – voor beurzen, congressen, concerten en evenementen van alle soorten:

Albersloher Weg 32
www.mcc-halle-muensterland.de

JOVEL MUSIC HALL

Traditierijke club van de Lindenberg-bassist Steffi Stephan, met optredens van oude idolen en populaire disco.

Albersloher Weg 54
www.jovel.de

HOT JAZZ CLUB

Van Randy Brecker tot Bill Evans en van Brian Auger tot Klaus Doldinger en John Lee Hooker jr. – ze zijn hier allemaal geweest.

Hafenweg 26b
www.hotjazzclub.de

GLEIS 22

Live Bands en disco – alles behalve mainstream. Meermaals uitgeroepen tot de beste muziekclub van Duitsland.

Hafenstraße 34
www.gleis22.de

SKATERS PALACE

Te midden van een minihellingbaan en een skatezaal wordt de rolschaatsport tot een instituut: evenementen, party's en coole concerten.

Dahlweg 126
www.skaters-palace.de

Meer info:

www.tourismus.muenster.de –
rubriek: Evenementen

Bioscopen

CINEPLEX MÜNSTER

Bioscoop van groot formaat met negen zalen voor 2.700 bezoekers – hier draaien de actuele blockbusters.

Albersloher Weg 14
www.cineplex.de/muenster/

SCHLOSSTHEATER KINO MÜNSTER

Hoge kwaliteit in een monumentaal gebouw: ontving al vele prijzen voor zijn programma.

Melchersstraße 81
www.cineplex.de/infos/das-schloss-theater/1161/muenster/

CINEMA & 'KURBELKISTE'

Eveneens meerdere keren onderscheiden: een kleine bioscoop – opwindend bruisend, met veel speciale programma's en een leuk café.

Warendorfer Straße 45 – 47
www.cinema-muenster.de

Cineplex Münster Foto: Thomas Wallmeyer

Messe und Congress
Centrum Halle Münsterland
Foto Peter Grewer

WINKELN & UITGAAN

WINKELN EN LIFESTYLE

Even genoeg cultuur beleefd? Wat vindt u van gezellig winkelen? Voor een groot of klein budget, voor klassieke en moderne mode of antieke bijzonderheden en culinaire specialiteiten – in Münster vindt u alles wat u elders tevergeefs heeft gezocht. En dit alles in een stijlvolle omgeving, waarin u bij elke pauze tussendoor even kunt genieten.

PRINZIPALMARKT

Winkelen onder de bogen van de waardige patriciërshuizen hoort erbij: elegante mode, exclusieve sieraden, horloges en antiek in veelal gerenommeerde, lang bestaande speciaalzaken. Tijdens een kopje koffie in de schaduw van het stadhuis en de Lambertikerk dwaalt uw blik daarbij over het prachtige stadspanorama.

Prinzipalmarkt Foto air-klick

ALTER FISCHMARKT

In elegante puntgevelarchitectuur wordt hier een nieuw portaal bij de stadskern gepresenteerd: prachtige restaurants op binnenplaatsen, een interessant kinderwarenhuis en exclusieve mode vormen het beeld.

SALZSTRASSE

De oudste handelstraat van Münster is een bruisende mix van mode- en schoenzaken, sieraden, wooncultuur en cafeetjes, te midden van culturele highlights – met helemaal vooraan het “barokeiland”: Erbdrostenhof, Dominikanerkerk en Clemenskerk.

STUBENGASSE EN HANSECARRÉ

De moderne architectuur (stedenbouwprijs 2010) vormt een interessant contrast met de historische Prinzipalmarkt. Hier vindt u trendy winkels voor jonge mode en bars en cafés op prachtige plekken die totaal nieuwe flaneerstraten in het centrum van Münster laten zien.

LUDGERIVIERTEL

Tussen de Ludgeristraße en de Königstraße is dit een aantrekkelijke mix van grote mode- en warenhuizen, de voor Münster zo aparte winkeltjes en een veelzijdigheid aan restaurants en cafés. De Ludgeristraße behoort tot de Top Ten van de Duitse winkelstraten. Interessant: de moderne Münster Arkaden, een winkelpassage met drie verdiepingen.

Stubengasse en Hansecarré Foto Ralf Emmertich

Ludgeriviertel/Münster Arkaden Foto Claas Koenig

ROTHENBURG

Bruisende verbinding tussen de Prinzpalmarkt, de Münster Arkaden en de Aegidiemarkt: de flaneerstraat lokt met zijn bonte combinatie van mooie winkels, plaatselijke individualisten en traditionele gastvrijheid bezoekers naar zich toe.

KIEPENKERLVIERTEL

Hier komen de stadsgeschiedenis en de individuele lifestyle bij elkaar tot een bijzondere winkelbeleving: veel individuele zaken en populaire winkels voor het jonge publiek, kunstgaleries en culinair genieten, van traditioneel Westfaals tot de internationale keuken.

KUHVIERTEL

Met zijn wirwar van straatjes behoort deze wijk tot één van de traditioneelste gedeeltes van de binnenstad. Vooral bekend om zijn knusse cafeetjes, heeft echter met zijn kunstgaleries en antiek ook liefhebbers van kunst en antiek veel te bieden.

HÖRSTERSTRASSE

Veel kleine modewinkeltjes en exclusieve meubelzaken, antiques en kunsthandel vormen de basis voor een ontspannen winkeltrip. Cafés en restaurants nodigen uit tot een kleine pauze of een gezellig avondje.

BAHNHOFSVIERTEL

Veelzijdige winkels, gastronomie en vrijetijdsgelegenheden zorgen ervoor dat deze stadswijk bij het station een geliefd doel is voor de plaatselijke bevolking en voor gasten – een plek voor gerenommeerde hotels, talrijke cafés en clubs, evenals het GOP Varieté.

HAFENVIERTEL/KREATIVKAI

In het uitgaansleven aan de stadshaven vinden bezoekers tot diep in de nacht een spannende mix bestaande uit kunst en cultuur, gastronomie en clubs, zowel in de oude havengebouwen als in de bijzondere nieuwe gebouwen – direct aan het water.

Kuhviertel Foto Ralf Emmerich

Kiepenkerlviertel Foto Ralf Emmerich

Hafenviertel/Kreativkai Foto Ralf Emmerich

Hafenviertel/Kreativkai Foto Klaus Altevogt

Meer info op:
www.muenster-kauft-ein.de
www.muenster-geht-aus.de

Gastronomie

GROTE TRADITIE

Traditionele Westfaalse specialiteiten, authentiek overgeleverd of in een nieuw jasje, worden geserveerd in de traditionele cafés en verzorgde restaurants. Voorbeelden zijn het Altes Gasthaus Leve (het oudste van de stad) en Pinkus Müller, de eerste biologische brouwerij van Duitsland.

JONG EN INTERNATIONAAL

Libanees, Peruaans of fusion, veganistisch of low carb, de nieuwste burger of een pokebowl: bij de vele eetgelegenheden van Münster valt er steeds weer iets nieuws te ontdekken. Dat is ook niet zo gek, aangezien de stad haast 65.000 studenten en mensen uit meer dan 160 landen rijk is.

MÜNSTER SPECIAL

Ooit had Münster meer dan 150 'Altbier'-keukens en Pinkus Müller is de enige die daarvan is overgebleven, samen met de 'Altbierbowl'. De brouwerijtraditie van Münster is in een nieuw jasje gestopt en als craft-beer-scene bestempeld. Hierbij wordt van de universele smaak afgeweken om regionale accenten toe te passen.

WEEKMARKT

Op de Domplatz is duidelijk de diversiteit te zien die zo typerend is voor Münster: de traditionele waard uit Münster naast Nederlandse vis- en kaaskraampjes en mediterrane lekkernijen naast de biokraam uit de regio nodigen eenieder uit voor snacks en boodschappen.

Weekmarkt: woe + za 7 – 14.30 uur

www.wochenmarkt-muenster.de

Ecologische boerenmarkt: vrij 10 – 18.00 uur

www.oekomarkt-ms.de

CULINAIR TOEKIJKEN

Hoogwaardige levensmiddelen worden vaak met liefde met de hand gemaakt: of het nu gaat om het roosteren van de beste koffiesoorten of om het maken van de lekkerste biologische kaas – in Münster kunt u op veel plekken met de producent meekijken.

Uitgebreid overzicht van de gastronomie in Münster op: www.muenster-geht-aus.de

Altes Gasthaus Leve
Foto Max Kruggel voor Münster Urban #11

Altes Gasthaus Leve
Foto Max Kruggel voor Münster Urban #11

Italiaans restaurant
Foto Hubertus Huvermann voor Münster Urban #13

Weekmarkt
Foto Dario Ronge voor Münster Urban #10

Italiaans restaurant
Foto Hubertus Huvermann voor Münster Urban #13

VOOR KINDAEREN

KIDS & CO.

Bezienswaardigheden, kerken, de vele straten – voor kleine beentjes een echte uitdaging. Geen probleem: Münster is een jonge, gezinsvriendelijke stad – dat ziet u aan het grote aanbod, waar zelfs de jongste kinderen van kunnen genieten.

www.tourismus.muenster.de
www.stadt-muenster.de/kinderbuero
www.muenster.de/kinderportal.html

Juist voor ouders met kinderen biedt het vele groen in Münster een mooie afwisseling – ruimte om te spelen en om uit te rusten. Er is echter nog méér voor kinderen.

ALLWETTERZOO MÜNSTER (DIERENTUIN)

Deze dierentuin is een hoogtepunt voor het hele gezin. Hij doet zijn naam eer aan – veel paden zijn overdekt! Hier kunt u dieren van over de hele wereld van dichtbij meemaken en tijdens dagelijkse voedertijden en presentaties over dierenverzorging meer te weten komen over de dieren, hun habitat en dierenbescherming.

Sentruper Str. 133
www.allwetterzoo.de

AASEE (MEER)

Buitengewoon mooi: een tochtje met het solarschip “Solaaris”, dat regelmatig tussen de Aaseeterassen, Mühlenhof en de dierentuin vaart. En wat denkt u van een tochtje met een roeiboort of waterfiets over het meer de Aasee?!

www.overschmidt.de
www.aaseepark.de

MAXI-TURM

In de Stadthaustrum (stadhuistoren) is er voor jongens en meisjes tussen drie en tien jaar afwisseling en speelplezier te over. Gekwalificeerde medewerkers nemen uw kinderen in de Maxi-Turm maximaal drie uur onder hun hoede, zodat u in alle rust de stad kunt verkennen.

Prinzpalmarkt 15, ma - vrij 14 – 18.00 uur, za 10 – 18.00 uur
(m.u.v. de 2e – 5e week van de zomervakantie)
www.stadt-muenster.de/kinderbuero

MAXI-SAND

Als een kleine oase biedt de zandbak juist voor de kleintjes rust en ruimte. Voor het toezicht bent u als ouders zelf verantwoordelijk.

Harsewinkelplatz, mei – september: ma – za 11 – 18.00 uur
www.stadt-muenster.de/kinderbuero

Allwetterzoo Münster Foto: Allwetterzoo Münster

Aasee Foto: Ralf Emmerich

Maxi-Sand Foto: Andreas Ganske

Meer voor kinderen op:
www.muenster.de/kinderportal.html

GROEN MÜNSTER

EVEN UITBLAZEN

Na de turbulentie van de stad wilt u graag even pauze in een aangename omgeving? Of misschien een tochtje maken door de natuur? Het mooie is dat u daar de stad niet eens voor uit hoeft. U kunt bijvoorbeeld naar de groene gordel van de Promenade, naar het Schlosspark of naar de Aasee, die direct naar het open terrein buiten de stad leidt. Of u bent met een paar minuten op de fiets op de Gasselstiege, bij de Werse of in de Rieselfelder – wat zou Münster zijn zonder zijn weelderige groen?

Aasee Foto Ralf Emmerich

AASEE (MEER)

De Münsteraners zijn gek op hun Aasee – pal naast de binnenstad lokt het meer met zijn fiets- en voetpaden door het groen bezoekers naar zich toe. Het beste uitzicht heeft u vanaf de Aaseeterrassen. Of vanaf de Jorge Pardos-“pier” – overigens één van de vele sculpturen rond om het meer.

www.aaseepark.de

BOTANISCHER GARTEN (BOTANISCHE TUIN)

In 1803 als wetenschappelijke tuin voor de universiteit opgericht en ook voor het publiek toegankelijk: een onvergelykbare variatie aan planten – en een oase van rust middenin Münster.

www.garten.uni-muenster.de

PROMENADE

De stadsvaders van Münster besloten in de 18e eeuw om de grote stadsmuren te verwijderen. Dat zij toen hiervoor in de plaats een dubbele rij lindebomen hebben aangeplant. Daarvoor zijn de inwoners en gasten van Münster vandaag de dag nog dankbaar: zo veel groen – en dat zo dicht bij het centrum!

www.tourismus.muenster.de

EUROPARESERVAAT RIESELFELDER

Als habitat voor veel zeldzame dier- en plantensoorten is dit één van de belangrijkste Europese vogelbeschermingsgebieden – en een buitengewone natuurbeleving. Vooral bedreigde water- en wadvogelsoorten hebben hier een ideale plek gevonden.

www.biostation-muenster.org

Botanischer Garten Foto Brigitte Kappenberg

Botanischer Garten Foto Münster Marketing

Promenade Foto Anna Wellenbrock

Promenade Foto Ralf Emmerich

Europareiservaar Rieselfelder Foto Kerstin Koch

ALLWETTERZOO MÜNSTER

**VERGADEREN
& FEESTVIEREN**
op beestachtige event-locaties

ALLWETTERZOO.DE

Werse Foto Thomas Wallmeyer

Foto Zuzanna Badziog

FIETSEN

De fiets (ook wel Leeze genoemd in deze omgeving) is in Münster het meest gebruikte vervoersmiddel. Dagelijks zijn meer dan 100.000 mensen met de fiets onderweg. Als u dus het echte Münster-gevoel wilt beleven, kunt u het beste op de fiets stappen. Ca. 4.500 kilometer aan goed bewegwijzerde fietspaden leiden u vanaf de binnenstad door het heerlijke, veelal vlakke natuurlandschap van Münster. Of u nu een dagtocht wilt maken of meerdere dagen wilt toeren, u kunt gewoon lekker erop los fietsen of een van de vele themaroutes volgen. Bij Münster-Information (VVV) is een breed assortiment aan fietsroutes beschikbaar.

www.naviki.org
www.radrouenplaner.nrw.de
www.tourenplaner-muensterland.de
www.tourismus.muenster.de

WERSE

Deze stadsrivier is historisch gezien niet zo belangrijk als de Aa, maar des te belangrijker als het gaat om vrijetijdsbesteding. Roeien of op de fiets langs de Werse – op naar het frisse groen, de longen vol lucht zuigen: zo ziet er ontspanning in Münster uit.

www.radregion-muensterland.de

TYPISCH MÜNSTER

WIST U DIT AL?

En wat biedt Münster naast de klassieke bezienswaardigheden nog allemaal? Nog veel meer interessante dingen, waar de stad tot ver buiten haar grenzen om bekend staat. Een kleine selectie van voor Münster typische thema's – misschien komt het één en ander u bekend voor?

Münster-Tatort Foto Juliane Unkelbach

De Torenwachter
Foto NRW Tourismus/Ralph Sondermann

MÜNSTER-TATORT UND WILSBURG

Hoe heeft het toch zo ver kunnen komen? Uitgerekend Münster als criminele hoofdstad! De cijfers liegen er echter niet om: Börne, Thiel, Wilsberg & Co. behoren tot de meest geliefde Duitse t.v.-detectives. Meer criminele feitjes vindt u in de detectivegids "Mörderisches Münster" (moorddadig Münster), die u bij Münster-Information krijgt.

www.tourismus.muenster.de

DE TORENWACHTER

Hoog boven in de toren van de Lambertikerk blaast Martje Saljé als één van de weinige torenwachters van Europa op haar hoorn. Tussen 21 uur en middernacht is ze elke dag behalve dinsdags om het halve uur te horen.

www.tuermerinvonmuenster.de

DE WEDERDOPERS

Rond 1530 gebeurden er ongehoorde dingen: de burgers kwamen in opstand tegen de bisschoppelijke landsheer, verwerpen hun oude geloof, de Dopers verklaarden de stad tot het "nieuwe Jeruzalem" en kroonden hun aanvoerder Jan van Leiden tot koning. Het einde was bloedig: de bisschop nam door verraad de stad in en richtte een slacht-partij aan. Vandaag de dag herinneren de kooien aan de Lambertitoren nog altijd aan het lot van de terechtgestelde Dopers.

HAAS FELIX

De reizende en brieven schrijvende Haas is geliefd bij kinderen (en ouders). Maar wist u ook dat hij oorspronkelijk uit Münster komt? Net zoals Prinses Lillifee is hij afkomstig van een uitgeverij in familiebeheer, die diepgeworteld is in Münster.

www.felix-der-hase.de

Binnenstad Münster
Foto Thomas WallmeyerHaas Felix
Illustratie Coppenrath Verlag,
Münster/C.Droop

STUDENTEN

Zij zorgen voor een jong, multicultureel stadsbeeld en drukken hun stempel op het leven in Münster: ruim 200 studenten op 1.000 inwoners – deze dichtheid is uniek onder de grote steden in Duitsland. En de universiteiten brengen elk jaar weer een nieuwe stroom van jonge gezichten en talenten (ca. 65.000 studenten). Dit werkt aanstekelijk en houdt de stad levendig – een frisse bron voor de gehele stadsbevolking.

"LEEZE" (= FIETS)

1,67 fietsen per hoofd – van baby tot gepensioneerde: Münster is een fietsstad. In 1999 werd hier de eerste parkeergarage voor fietsen in Duitsland gebouwd, naast het treinstation. Twee andere volgden. Het hart van het 300 kilometer omvattende fietspadennetwerk is de Promenade, een door gasten vaak bewonderde fietssnelweg, die om de binnenstad heen loopt.

www.tourismus.muenster.de

WESTFAALSE KEUKEN

Ham, roggenbrood, 'Töttchen', 'Pfefferpotthast' – ontdek de traditionele keuken van de regio! Stevige kost of geraffineerd gemoderniseerd – in elk geval bereid door professionele koks en verrukkelijk.

PINKUS

De Westfaalse 'Altbier'-keuken met traditie: in de zesde generatie brouwt de familie Müller de Pinkus-biersoorten met onder andere's werelds eerste biologische bier. Er wordt geëxporteerd naar bierfans over de hele wereld.

www.pinkus.de

Stadsgeschiedenis Münster

Gasten van Münster hoeven geen geschiedkundigen te zijn om op de hoogte te zijn van de stadsgeschiedenis. Opvallende gebeurtenissen en de invloeden daarvan kenmerken de laatste 1.200 jaar. We hebben hier enkele belangrijke mijlpalen voor u op een rijtje gezet ...

ca. 793 Stichting van Münster. In opdracht van Karel de Grote sticht de missionaris Liudger aan de voorde van de Aa een klooster ("monasterium").

805 Liudger wordt ingewijd tot bisschop van Münster.

ca. 1350 Oprichting van het stadhuis is voltooid. Rond deze tijd heeft de stad ca. 9.000 inwoners. Toen al was Münster een aanzienlijke handelsstad en belangrijk religieus en cultureel centrum.

1534–35 16 maanden heerschappij van de Dopers in Münster. De drie kooien, waarin de lijken van de ter dood veroordeelde leiders van de Dopers tentoon werden gesteld, hangen nog steeds aan de toren van de Lambertikerk.

1648 Na vijf jaar van onderhandelingen in Münster en Osnabrück maakt de Vrede van Westfalen een einde aan de 30-jarige oorlog. De deelvrede tussen Nederland en Spanje wordt ondertekend in de Vredeszaal en de soevereiniteit van Nederland wordt erkend.

1816 Münster wordt de hoofdstad van de provincie Westfalen, nadat het Weense Congres in 1815 de secularisatie en de Pruisische heerschappij over het voormalige bisdom heeft bevestigd.

1899 De stadshaven met aansluiting aan het Dortmund-Emskanaal wordt in bedrijf genomen.

Foto Münster Marketing

De Vredeszaal – een populair doel voor gasten en bezoekers

Foto Ralf Emmerich

"Giant Pool Balls" ... Münster staat bekend om zijn sculptuurprojecten.

Foto Ralf Emmerich

Steden van de Vrede van Westfalen: het stadhuis van Münster

1945 Münster is een van de grote steden die het zwaarst getroffen zijn in de Tweede Wereldoorlog. Het stadshart is voor 90% vernield. Het aantal inwoners is gedaald van 132.800 naar 25.000.

1958 Wederopbouw van het stadhuis is voltooid.

1977 De eerste sculpturententoonstelling vindt plaats (elk 10 jaar).

1993 Münster viert haar 1.200-jarig stadsjubileum.

1998 Münster staat samen met Osnabrück in het centrum van de feestelijkheden van het jubileum "350 jaar Vrede van Westfalen".

2004 Münster wordt bekroond met de LivCom-award als best leefbare stad ter wereld in haar categorie.

2005 1.200-jarig bisdomsjubileum.

2015 De Europese Commissie kent aan de stadhuizen van Münster en Osnabrück het zegel Europees cultureel erfgoed toe als "Steden van de Vrede van Westfalen".

SERVICEAAN- BIEDINGEN

VAN AANKOMST TOT OVERNACHTING

Wilt u misschien fietsen huren? Of een nacht extra boeken en bent u nog op zoek naar accommodatie? En wilt u graag een overzicht van wat er allemaal te doen is op het moment? Vraag het ons! Als "Münster-experts" helpen wij u graag verder! Hier volgt een overzicht van ons aanbod.

AANKOMST

Of u nu met de auto komt, met de bus of de trein, met het vliegtuig of de fiets, de universiteitsstad Münster is uitstekend bereikbaar. Routebeschrijvingen, milieuzones en plattegronden kunt u zien op

www.tourismus.muenster.de

INFORMATIE

Münster-Information

Heinrich-Brüning-Straße 7
48143 Münster
Telefoon: +49 251 492 - 2710
Fax: +49 251 492 - 7743
E-mail: info@stadt-muenster.de
Ma – vrij van 10 – 18.00 uur
za van 10 – 13.00 uur

Informatiepunt in het historische stadhuis

Prinzpalmarkt 10
48143 Münster
Telefoon: +49 251 492 - 2724
E-mail: friedensaal@stadt-muenster.de
Di – vrij 10 – 17.00 uur
za en zon- en feestdagen van 10 tot 16.00 uur

www.tourismus.muenster.de

FACEBOOK & CO.

Münster Marketing bij:

 tourismus.muenster.de

 [muenstermarketing](#)

 [explore_muenster](#)

 [explore_muenster](#)

PARKEERGARAGES VOOR FIETSEN

In de drie parkeergarages voor fietsen in Münster kunt u uw fietsen en e-bikes veilig achterlaten.

www.radstation.de
www.arkadenmuenster.de/store/radstation
www.wbi-muenster.de/parken-in-muenster/information-fuer-dauerparken.php

FIETSVERHUUR

Een overzicht van de fietsverhuurlocaties vindt u hier:

www.muenster.de/stadt/tourismus/radverleih.html

LUCHTHAVEN

Vanaf de internationale luchthaven Münster-Osnabrück bereikt u binnen ca. 30 minuten met bus of taxi het centrum van Münster.

www.fmo.de

INFORMATIE VOOR MENSEN MET EEN BEPERKING

Een speciale plattegrond helpt mensen met een lichamelijke beperking bij het ontdekken van de stad – met heel veel tips en informatie over de toegankelijkheid van de bezienswaardigheden. De plattegrond is bij Münster-Information gratis verkrijgbaar.

www.tourismus.muenster.de
www.muenster-barrierefrei.de

KONGRESSBÜRO (CONGRESBUREAU)

Het congresbureau is het eerste adres voor iedereen die bijeenkomsten en congressen organiseert. Wij bieden een omvangrijke service aan voor perfecte bijeenkomsten, gratis en alles via dit bureau!

Telefoon: +49 251 492 - 1648 Fax: +49 251 492 - 7759
E-mail: kongress@stadt-muenster.de www.kongresse-muenster.de

OPENBAAR VERVOER

Actuele informatie over het openbaar vervoer vindt u bij het servicecentrum Mobilé tegenover het hoofdstation, bij de Stadtwerke Cityshop, Salzstraße 21, of op

www.stadtwerke-muenster.de/privatkunden/busverkehr

ZOEKSYSTEEM VOOR PARKEERPLAATSEN

Dit zoekstelsel leidt u naar het dichtstbijzijnde parkeergarage met vrije plekken.

www.stadt-muenster.de/tiefbauamt/parkleitsystem/

SOUVENIRS

Souvenirs vindt u in de winkel “Münster-Souvenirs”.

Heinrich-Brüning-Straße 6
www.muenster-souvenirs.de

TAXI

In het centrum bevinden zich tal van taxistandplaatsen (zie stadsplattegrond)

www.taxi60011.de www.taxiruf-muenster.de

TOERISTISCHE WEGWIJZER

De hotelroute is met groene bordjes gemarkeerd. De bruin-witte borden in de binnenstad wijzen op de toeristisch interessante bezienswaardigheden en leiden u er naartoe.

EVENEMENTEN

Een uitgebreide maandelijkse evenementenkalender is "Münster live". Tevens is er elk jaar een overzicht beschikbaar via de open-air-evenementen van Münster. Beide programmaboekjes krijgt u bij Münster-Information.

www.tourismus.muenster.de

CAMPERS

Standplaatsen voor campers vindt u pal naast de camping Münster. Voor nog meer plekken kunt u terecht op de parkeerplaats Albersloher Weg/Hafenstraße, Parkeerplaats Stadtbad Ost, Mauritz-Lindenweg en bij de Eymann-sauna in Münster-Amelsbüren.

www.tourismus.muenster.de

ACCOMMODATIESERVICE

Reserveer gratis via Münster Marketing – tijdens een persoonlijk advies, per post, per fax, per email of online.

Heinrich-Brüning Straße 8, 48143 Münster
Ma- vr van 10 - 18.00 uur en za van 10.00 - 13 uur.
Telefoon: +49 251 492 - 2726, fax: +49 251 492 - 7759
E-mail: tourismus@stadt-muenster.de
Internet: www.tourismus.muenster.de

AFDRUK

Uitgegeven door: MÜNSTER MARKETING

Lay-out: Heithoff & Companie GmbH

Tekst: Thomas Seifert, www.lfs-muenster.de

Stadsrondeleidingen: Britta Heithoff, Heithoff & Companie GmbH

Stadsplattegronden: Vermessungs- und Katasteramt Stadt Münster

Druk: Druckhaus Tecklenborg, Steinfurt

Versie: augustus 2019

Wijzigingen voorbehouden

ONZE PARTNER

Ontdek de geschiedenis van Münster!

Gratis toegang.

Stadsmuseum Münster

Salzstraße 28 48143 Münster

www.stadtmuseum-muenster.de

münsters
stadt
museum **40**
JAHRE

münstervaren

Eén kaart voor alles. Alles zit erin.

Beleef de **topbezienswaardigheden** van Münster.

Wij brengen u ernaartoe.

münstercard OOK ONLINE EN ALS IN-APP-AANKOOP!